

6/38

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELEFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

Una llegenda trasplantada

Clemenceau al alemany.—¡Levántate, fray Garín, que Dios ya te ha perdonado!...

L'acabament del drama

L'Alemanya, a la fi, abaixa el cap. Signarà el tractat de pau, sense reserves. Es el cos del condemnat que posa la seva signa al peu de la sentència. Sentència dura, severa. Però justa i exemplar... Qui l'ha feta que la pagui, com diu la dita. I encara l'Alemanya només podrà pagar una petita part del mal que ha fet.

L'Alemanya signarà. D'aquí a unes quantes hores, el tractat de pau durà la signa dels delegats germànics. Però, complirà el tractat l'Alemanya? Això ja és més dubtós. I si els aliats no tinguessin un bon bastó a la mà, seria segur que l'Alemanya no compliria. No li ve pas d'una signa més o menys. Així com digué que el tractat que protegia la independència de Bèlgica és un tros de paper, diria que les signes del tractat de Versalles són un gargot.

Sort que els aliats tenen llur bastó. És el bastó de mariscal de l'illustre Foch. Mai com ara no haurà resultat tan simbòlic el bastó que serveix d'insígnia als mariscals francesos.

El drama de la guerra és acabat. Milions de víctimes han caigut. En compensació, queda salvada la llibertat del món, que l'imperialisme germànic amenaçava.

Acabat el drama, victorioses i glorioses les nacions aliades, vindrà aviat l'epíleg. I aquest epíleg consistirà en el judici i la sentència de l'ex-kàiser i els seus còmplices principals.

La renovació dels liberals

S'han obert les Corts, entre inquietuts. El pacte de les esquerres subsisteix. L'Alba crida. Els republicans preparen la batalla de cada dia. I l'auguri pesimista creix: Aquestes Corts no arribaran a Sant Jaume.

Les Corts passaran l'estiu. Les Corts subsistirán mentres vulgui el poder moderador, car la política espanyola no és la resultant d'unes forces diverses que aconseguen una harmonia governativa, sinó l'efecte d'una voluntat tot poderosa. Malgrat la seva minoria i el regatejat auxili dels conservadors històrics, En Maura, així ho creiem, subsistirà.

Solsament pot apressar la caiguda d'En Maura, aqueix insòlid succés de l'unió dels liberals, i el seu propòsit de donar-se un contingut democràtic. Dividits en quatre fraccions quina eficàcia pot tenir la seva oposició? I si En Maura, recordant que aquesta hora no és de governació conservadora, segons les seves paraules, volgués cedir el poder als liberals com podria decidir-se davant el fraccionament dels liberals, que plantejaria agreujant-lo, l'actual problema d'actualitat parlamentària?

Però els liberals s'uneixen i poden presentar una minoria imponent, mes encara insuficient, per a la normal governació. Aleshores poden produir la crisi, demanar el dret de dissolució, i convocar unes noves eleccions. Més, per a que això tingui una alta justificació política, precisa que el partit liberal se renovi, deixant d'ésser una clientela per a transformar-se en una organització de possibilisme democràtic. Certament, dels seus quatre homes, dos, En Romanones i l'Alba, tenen prou potència o habilitats polítiques per a aconseguir-ho; els senyors Gasset i Alcalá Zamora, en canvi, no poden presentar cap executòria, ni de caràcter, ni de competència. Però un altre home, En Melquiades Álvarez, podria ésser l'aglutinador i l'uniformador de l'agrupació liberal, si per ventura aquesta anés vers el seu penediment i esmena.

Espanya pateix, com Catalunya, de l'ineixistència d'una esquerra. Té els homes, té el programa, més no l'organització. El reformisme aportaria al partit liberal doctrines i joventut, però el reformisme no accedirà, naturalment, en aquesta transfusió, sense tenir abans la garantia de que aqueixa unió i aqueixa virtualitat cercades pels liberals, són quelcom més que el quadre format per a assaltar un poder tronfolant.

Tant debò fos certa la renovació dels liberals, a base d'un programa descentralitzador, civilista, anti-clerical, socialitzant i aliadofil. Així la política espanyola se vertebraria, produint-se quatre partits homogenis; el conservador, el liberal, el republicà i

el socialista. Però temem la reproducció de l'eterna paròdia. Davant d'En Maura, decidit partidari dels quinquenys, formaran el bloc com en 1909, i com en 1909, algú reproduirà la frase de que no el separa de la monarquia més que «el canto de un duro», i fins *El Imparcial* serà capaç de repetir la seva pregunta, també de 1909: «¿Poden els liberals seguir essent monàrquics?». Però, i després? En 1910, tenien els liberals an En Canalejas. Avui, l'igual d'En Canalejas se diu Melquiades Álvarez. I aquest ¿tindria la voluntat governadora?

Trista feina aquesta de divagar sobre les pensades dels liberals dinàstics, i de la necessitat d'una democràcia oportunista, però ¿què fer, amics, què fer, davant de l'impotència republicana, i del socialisme encara embrionari? El problema social se diu sindicalisme, però en el polític, encara podríem dividir-nos en constitucionalistes i anti-constitucionalistes, amb l'agravament de que ni En Torrijos, ni En Riego són ja possibles.

PARADOX

L'espectacle

ELS súbdits de l'Estat espanyol poden queixar-se de moltes coses. Del que no poden queixar-se és de que els faltin fets sensorials que mantinguin viu el seu interès. La política espanyola és com un cinematògraf, en el qual les pel·lícules de gran argument i d'episodis folletinescs es renoven sense parar.

A l'estranger han tingut la guerra. I aquesta ha estat, indubtablement, la pel·lícula més sensacional de totes. Però ha costat molt cara, de diners i de sang, als pobles bel·ligerants. La pel·lícula espanyola és molt més barata, i a estones resulta quasi bé de franc. I tenint en compte el preu mòdic que paguen els espectadors, constitueix una veritable ganga en el gènere polític-cinematogràfic.

L'espectacle és tan variat, les pauses són tan curtes, que el públic no té temps d'avorrir-se ni d'adormir-se. Acaba una pel·lícula, i tot seguit en comença un altra. En cinc anys, quin munt de pel·lícules no hem vist! Si volguéssim donar-ne aquí la llista, ompliríem tota una plana. Només cal citar les dels darrers sis mesos, des de la de l'autonomia a la del nou bloc de les esquerres.

Amb l'obertura de les Corts, l'interès de la funció cinematogràfica arriba a un punt culminant. Es veuen venir una sèrie d'escesnes d'aquelles que fan aguantar l'àle. Com a començament de la sèrie, hi ha hagut el canvi de lloc de la cerimònia de l'obertura de Corts. Pel que es veu, l'haver-se celebrat la cerimònia al Senat i no al Congrés, ha produït a Madrid una d'aqueixes tempestats polítiques que els periodistes madrilenys en diuen *revuelo*. Des de lluny, és a dir, des de Catalunya, un hom no s'adona de cop de la importància i la transcendència que el canvi de lloc pugui tenir. Però les apariències en-

ganyen, sobre tot apreciades a distància. I la veritat és que la resolució presa pel Govern, hores abans de celebrar-se la cerimònia, té una gravetat considerable, i és símptoma de que les institucions no gaudeixen d'una tan perfecta salut com alguns volen fer creure.

Endavant, senyors, vagin passant, vagin seient, que l'espectacle continua, i aquí ningú s'avorreix ni s'adorm. Pot resultar que, després de tant de temps de veure pel·lícules sensorials, el públic espanyol es trobi amb que tots els assumptes de l'Estat estan enormement endarrerits i que Espanya ha perdut un temps preciós del qual no podrà rescabalar-se mai més. Però les hores d'emoció dels espectadors badoes, no els hi farà perdre ningú.

FULMEN

La pau definitiva

A l'hora en que veuran la llum aquestes ratlles ja s'haurà firmat la pau. La sempre orgullosa Alemanya, obligada per aquella força de la qual creia ella sola disposar, haurà firmat les condicions merescudament dures que els aliats li han imposat.

En posar la firma els representats de la nació vençuda, faran, segurament, la reserva mental de fer el que els doni la gana quan es tracti de complir els compromisos contractats. Llur paraula d'honor han demostrat novament en el que l'estimen enfonsant l'esquadra, la custòdia de la qual els havia estat còndidament confiada.

L'ànima teutona, malgrat les apariències revolucionàries dels seus actuals governs, segueix essent militarista i enyora les botes i el fuet del seu adorat kàiser. El seu darrer gest ha estat per impedir que els causants de l'horrorosa tragèdia que ha durat més de quatre anys siguin severament jutjats i condemnats a una pena que serà, segurament, molt inferior a la que tenen merescuda.

L'escassa energia que queda als prussians i als prussianitzats la dediquen a defensar, amb les dents i amb les ungles, els generals que aplanaven pobles, els almiralls que ordenaven l'enfonsament de vaixells plens de passatgers i l'emperador que donava creus als autors de tan barbres gestes.

Sortosament, si la generació actual ha estat educada a Alemanya sota un ambient d'orgull petulant i d'ambició boja, les generacions futures pujaran amarades d'una sanitària humilitat, filla de la llissó rebuda. No hi ha perill que somniïn en revenges futures, perquè, si encara no volen confessar llur culpa, hauran de regoneixer llur impotència.

El món ha avençat prou en aquests cinc anys darrers perquè ni a Alemanya ni en lloc puguin arrelar imperialismes xoces i vanitats de junker.

JEPH DE JESPU

Oblid imperdonable

A passat la data memorable, aniversari de la promulgació del programa del 22 de juny, i no hem vist un sol periòdic fent-ne memòria.

Per tractar-se d'un document històric digne de que la història en parli, glorificant el seu autor, l'apòstol del federalisme espanyol, es fa precis lamentar l'oblid en que han caigut tants homes encarregats de dirigir, per mitjà de la fulla diària, les multituds democràtiques i cal fer-los grossos càrrecs, doncs és aquest un detall revelador de l'escassa cura que molts d'ells posen en el compliment de llurs obligacions sagrades.

Altres anys hem notat també el mateix oblid, però aquest any és més significatiu i més mereixedor de la censura. Precisament s'escau avui el vint-i-cinquè aniversari, les noces de plata d'aquell pedaç d'Evangelí que, rera les fortes sotregades que acaben de commoure a Europa i fora d'Europa adquireix una importància grandiosa, doncs les utopies que els adversaris de tota reno-

vació col·lectiva hi trobaven s'han fet cosa pràctica en una pila de petites i grans nacionalitats, fins al moment actual supeditades a la ferradura d'una tirania que se'n va en orris.

La glòria d'haver tingut per fill a un home tan savi i honrat, un precursor de tan atrevida volada com En Pi i Margall, potser ens ha salvat del menyspreu de les altes mentalitats organitzadores de l'esclafament del militarisme prussià.

El gran patriota, titllat de filibuster quan Cuba, cansada de patir la nostra tirania, lluitava per les seves llibertats, ha aconseguit fer-se gran com un sol, expandint els seus ideals de Federació i Autonomia per tot el món.

I quan tothom, fora d'aquí, venera el gran artista aprofitant les seves ensenyances per a escriure codis reguladors de la vida de tants països a la florida de les grans idealitats polítiques, els intel·lectuals d'aquí, els encarregats de recollir els batecs de l'opinió, conreant tota idea noble i generosa, es distreuen de memorar una data tan significativa, tan eloqüent, com la del 22 de juny de 1894.

Així ja no és tan estrany que En Francesc Pi i Margall, el primer fill de Barcelona, no tingui a Barcelona el monument que se li deu d'ençà que és mort!...

J. COSTA I POMÈS

¡Fariseos!

los caciques del Alto Aragón y a sus familiares y fámulos les ha sabido a cuerno quemado la victoria de dos candidatos regionalistas catalanes en otros tantos distritos de la provincia de Huesca.

Al conocer el magno acontecimiento, han rasgado sus vestiduras, se han mesado las barbas y han exclamado:

«¿Cómo se entiende? ¿La «Lliga» presentando candidatos y sacando diputados por Aragón? ¿Los forasteros, los extranjeros, metiéndose en nuestra casa? Esto no es patriotismo.»

Callad, hipocritillas, ciniquetes. ¿Cuando ha tenido Aragón representantes auténticos, diputados hijos del propio terruño? Contestad a lo que en *El Diluvio* os preguntaba. ¿Es aragonés el diputado de Barbastro, ni el de Sariñena, ni el de Fraga, ni el de Albaracin, ni el de Valderrobes? ¿Lo era el candidato que vosotros presentábais por Benabarre? Pues ¿por qué uduláis? Y decid, además. Puesto que os lamentáis de que infinitos aragoneses ilustres no tengan acta, indicadme qué distrito le reserváis a Racaolano o a Cajal. Recordadme por dónde hicisteis diputado a Dicenta y a Costa, que se me ha olvidado.

¡Costa! Este solo nombre debiera produciros sonrojo, confusión y espanto. ¿Pues qué? ¿No fuisteis vosotros los que le impedisteis ser alcalde de Graus y diputado por un distrito de la provincia de su nacimiento?

Costa era aragonés, era liberal, era un hijo ilustre de la tierra. ¿Por qué no le votábais y le hacíais votar?

¡Ah, tunarras! Venidme vosotros, los vendidos a Madrid, venidme a mí con el cuento de que no debemos consentir los aragoneses que los catalanes nos colonicen. Al mismísimo Satanás, al mismísimo Pedro Botero que nos pidiera el alma se la entregaríamos con tal de librarnos de vuestras garras.

Los que han votado contra vosotros, no han votado a la «Lliga». Han votado contra el caciquismo, contra el sarracénismo camista. Han votado para vengar a Costa. A Costa, que escribió contra este país que habéis embrutecido, esta página sangrienta:

«Tengo roto todo vínculo moral con la más cobarde, la más demente y la más desagradecida de las provincias españolas, pródiga para sus asesinos, despreciadora de sus hijos ilustres que la sirven y honran, madre cariñosa nada más para los extraños, y que a mí, que la sacrificé las mejores horas de mi vida, me ha tratado, más aún que con despego, con hostilidad, con la misma hostilidad que si hubiera sido yo un enemigo público. No soy nada para ella ni ella nada

para mí. Cuando la cruzo, me parece que atravieso un desierto enemigo.

»No quiero contacto, ni siquiera indirecto, con una colectividad gregaria, que se ha prestado tan servilmente a hacer de trampolín a unas cuantas nulidades forasteras, para caer en la miseria y el deshonor, abrazado a ellas, mientras dejaba envejecer en el aislamiento y en el olvido a la media docena de propios, que podían haberla prosperado con los mismos esfuerzos que hacían por prosperar a la ciencia y a la patria.

»Ah! Morirá ese miserable efecto que ha hecho de ella una Gomorra, sin entraña en nadie para vengarla; y todavía no sé cuántas generaciones habrán de pasar antes de redimirse de su abyección, no sé cuántos Jordanes habrán de caer en catarata purificadora sobre su cabeza para renacer a una vida digna.

»No quiero nada de ella. Si alguna vez voy allí, será señal de que ha llegado la hora de las grandes justicias.»

ANGEL SAMBLANCAT

SONATA LXXXI

PAUS! Però hi creieu en la pau? Potser sí que sense adonar-nos-en tots ens trobarem curats de males intencions i disposats a estimar-nos els uns als altres. Però un servidor, amb la mà al pit ho dic, no se'n creu res de tot això.

Crec tant amb la pau d'avui com en la del any 70, com en aquella que feu príncep al senyor Godoy. Les úniques paus de veres són les que ho deixen tot liquidat. Les d'Espanya amb els Estats Units, per exemple, donant-los-hi tot i quedant-nos descansats.

Ara, amb aquesta que fan, hi crec menys que amb les úniques d'or que Sant Josep Olguer feia amb rodanxes de pastenaga quan tornava sense cabals de la illa de Mallorca.

Si voleu que vos ho digui, el meu parer és que mentre en terres com Suïssa s'hi congrui lo que s'hi congria, mentre a Budapest

mani qui mana, a Rússia facin lo que fan i en els llocs que jo em sé les aigües, en comptes d'anar per sobre, vagin per sota, i les gents, en lloc de dar-se les mans, se facin l'ullet amb malícia, això de la pau són orgues.

Una mica de tranquil·litat potser sí que hi serà. La mica de tranquil·litat necessària per a que els grans acaparadors dels Estats Units facin la pau i els de casa nostra acabin d'asolir els diners necessaris per a comprar i mantenir dos automòbils apedaçats.

M'agradaria veure-la la reunió de corbs que s'ajuntaran al saló dels espills de Versailles.

Tots firmaran amb la mà dreta, però a l'esquerra hi portaran una llima per a esmolarse els queixals.

—Ja som germans!
Porcs!

Ja som germans!, i guardeu el blat i el cotó i el carbó i l'oli i el cafè i el sucre, i tot per a fer-ho pagar deu vegades lo que vos costa?

Tots germans? Sí, sí,..
Toma el pan y deja el real.

Uix! Ara que ja és acabada aquesta guerrera, quan penso amb lo que vos he dit a favor dels uns o dels altres, creieu que'm fico la mà sota la camisa i em clavo les ungles al pit, i de tanta rabia individual que'm tinc fins arribo a fer-me sang.

Deixem-ho córrer, que prou feina tenim a casa. Què els hi devia passar als senyors Reis, Maura i Cierva, que escursaren el camí? Res segurament. Voler complaure als vellets del Senat, que feia temps que no tenien l'honor de rebre en son casalot a les persones reials. Però que no es preocupin. Més en fa que no venen a Barcelona i no ens posem cap pedra al fetge.

Que dius de gats escaldats? I ara? Després del triomf de les dretes, en plena tranquil·litat a Andalusia, ordenada amb totes les ordenances Catalunya, què podien temer?

*El cielo está sin nubes,
tranquila está la mar.
Porqué, porqué temblar?*

M'enteneu? A què vé el temblar?
No entenc com hi han persones que posen en dubte l'explicació d'En Maura.

A cal Memorialista

—I ara!... Si aquí no hi ha res del que jo volia.
—Però hi ha tot lo que vostè's mereix. Firmi, firmi, senyora.

No convé que s'acalorin els soldats. Es clar! Ni els soldats ni ningú. Perfectament, i ara a votar altra vegada. Jo no sé a qui votar. De bona gana ho faria pel Sagrat Cor del Cerro de los Angeles, la estatua més lletja d'Espanya (país de les estatuets fastigoses), però diu que no pot deixar el centre d'Espanya.

I si votessim per son representant, el pare prefecte o província o lo que sigui (no en sé res) dels jesuïtes, digne representant de la imatge lletja?

Va? Fem-ho.
Per a que surti, bevem.

MORITZ IX

Parlant amb Sant Pere

(PER TELEFON SENSE FILS)

—Voleu oïrme, Sant Pere?
—Per què?... Estic molt ocupat.
¿No saps tú que un d'aquests dies és la meua festa anyal i que això em portia un gran tràfec?
—Si cabalment he pensat en vos, recordant la festa!
—Bé, què vols? Parla i al gra.
—Primer que tot, desitjar-vos un felicitat dia.

—Endavant.
Què més?
—Després... Amb franquesa... no goso...

—Ai, noi, que la saps llarga!... Amb tots aquests preàmbuls, lo que tú vols és mirar si m'enterneixes.

—Us juro que us equivoqueu.
—Doncs, au, explica't o'm fico dintre.

—No; ja comenso.
—Veiam.
—Nos, al cel, sou, si no m'erro, el porter.

—Ja fa molts anys.
—Suposo jo que a la glòria succedirà, en aquest ram, lo mateix que aquí a la terra.
—Què vols dir?

—Que'l porter sap tot lo que passa a la casa, des dels pisos principals fins a les miserables golfes.

—Sí!... Per què ho haig de negar? I és natural que aixís sigui. Assentat sempre al portal, ¿com no haig de veure qui entra, i qui surt, i qui vé tart i qui retira a bon' hora?
—Doncs bé, si no és abusar de vostra galanteria, ¿què'n diuen per aquí dalt de lo que passa a la terra?
—Vols di' el Pare Etern o els sants?
—No, no!... Ell, Nostre Senyor, l'amo...
—Promets que no ho xerraràs?
—Seré tan callat com pugui.
—Doncs, amb tota llealtat, et diré que l'Etern Pare està dies hà amb un cap com uns tres quartans.

—De veres?
—Sí; no entén perquè la pau no ha sigut ja concertada, no sap perquè el pa avui va més escàs que quan la guerra i no comprèn per què els mars no estan escòmbrats i lliures d'entrebancs.

—Doncs si ell no ho sap, penseu què farem nosaltres!...
—Està clà...

—I no heu olorat si té intenció de ficar-s'hi?
—Crec que sí. L'Esperit Sant, al menos, aixís va dir-m'ho.
—Molt bé. I d'Espanya, veiam què se'n conta aquí a la glòria?
—Quin concepte en té format, el Pare Etern, de nosaltres?
—Què en pensa del guirigai en que vivim ja fa mesos?
—Vols que t'ho digui ben clar lo que'n pensa?... L'altre dia va dar l'ordre: ¡Que jamai li parli ningú d'Espanya!... ¡Que no li transmetin planys ni queixes d'aquesta terra!... ¡No'n vol saber res!... Està tan tip i cuit de vosaltres, que se'n ha rentat les mans, fins que poseu més senderi!
—Ai!... Així sí que va llarg!
—Ara, noi, prou conferència, que tinc feina i es fa tard.
—Sant Pere, un milió de gràcies.
—Adeu!... Veus?... Ja'm criden... Vaig!!!

C. GUMA

L'amic de la Pau

—Ja la tinc, gràcies a Déu. Ja la tinc... fins el dia que se'm acudeixi fer-la amb arros.

Ecos de la presó

Hi ha un pres, des del més de novembre, que el governador senyor Gonzalez Rothwos hi va enviar sense que per a la seva detenció hi haigués altre motiu que aqueix: que la policia el presenta a tot-hom com un anarquista perillós i que aprofitant la suspensió de Garanties podien venjar-se de la víctima.

Joaquim Cortés Olivares, que així se nomena el segrestat, ha pres part en mitings contra la actuació del còs de vigilància, i això ja és prou indicatiu per a suposar de lo que's tracta. Al ésser detingut amb motiu de la vaga de la Canadense els sindicalistes militants, ja ho estava ell, lo qual ens fa suposar que no intervingué en les vagues que determinaren l'estat excepcional de Barcelona. Ningú li ha preguntat res, ni se li ha pres declaració, ni s'ha dit una paraula relacionada amb el seu empresonament.

Al solucionar-se la vaga per la intervenció del senyor Morote, foren posats en llibertat els detinguts a la Cel·lular, amb l'única excepció de aqueix Joaquim Cortés; i aleshores es digué que anava a ésser conduït a Amèrica, de on és natural; però d'una hora lluny se veu que això fou un pretext, puix no és possible que un individu, pel fet d'haver nascut al Uruguai, on no hi té família ni hi coneix a ningú, fos expatriat d'Espanya, on resideix des de fa vint anys, treballant sempre i en domicilis coneguts.

De totes maneres seria menys injust enviar-lo a la terra on va néixer per accidències de la vida, que retèner-lo una hora més a la presó, no perteneixent com no perteneix, i està ben demostrat, a cap organisme dels que en aqueixos darrers temps han intervingut en els conflictes socials.

El senyor marquès de Retortillo faria una gran i pietosa obra demanant notícies de fets concrets que hagi realitzat el tal Cortés; i estem segurs que serà deslliurat immediatament com és de justícia, perquè tot lo que contra de ell s'ha imputat són pures fantasies que no poden mantindre's per més temps. Es un cas que, més que un episodi de la realitat, sembla la «pesadilla» d'un alcohòlic.

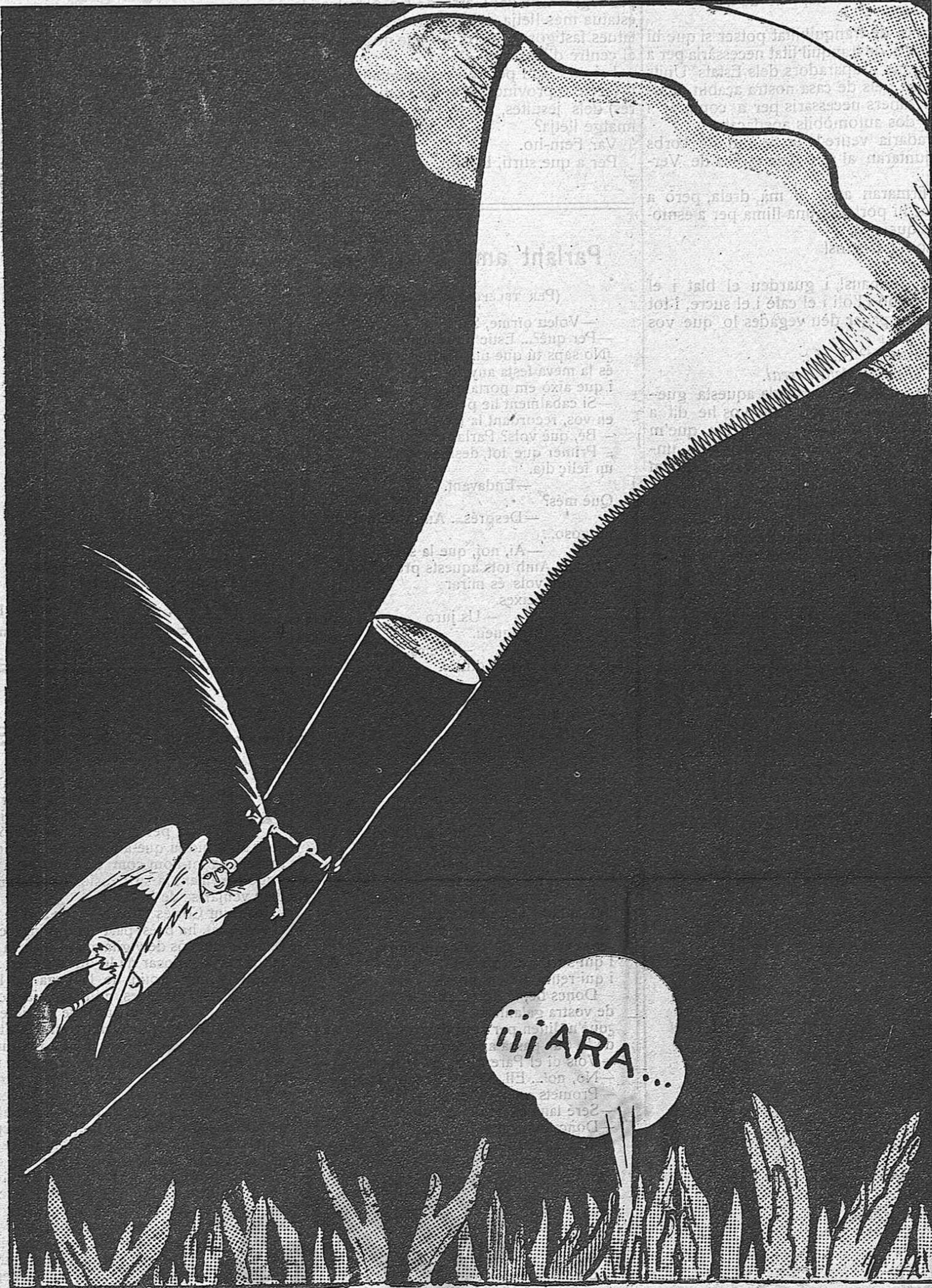
Sants de la setmana

Sant Guillem

Nasqué a Verceti, ciutat italiana, en el segle xi i es féu cèlebre i arribà a sant per no volguer tractes amb ningú, home ni dona. Fou un partidari entusiasta d'aquella màxima catalana que diu:

Si vols estar ben servit—fes-te tu mateix el llit.

Moment solemniat

—¡Suelten todos!.. i amunt i crits!

I, ademés, un admirador de les barrigueres i els collars que llueixen les bèsties junyides a un carro. També aquesta admiració li valgué ésser sant, però no involucrem i anem a la nostra història.

El jove Guillem, quan tenia quinze anys, s'escapà de casa seva i a peu, sense sabates, botines, espadenyes ni calçat de cap mena, agafà el trot cap a Santiago de Compostela, lloc de reunió de pelegrins bruts, plens de pols i pusses ensemps que de pregona devoció. Tanta pudor feien els sants varonis que anaven en pelegrinatge al sepulcre de l'apòstol Mata-moros que els canonges d'aquella seu hagueren d'encarregar un enginy que a còpia de perfums matés les males flaires. Així nasqué el *bota-fumeiro*.

Molt bé, doncs, anant pelegrinant es recollí a casa d'un ferrer caritatiu, i aquest, meravellat de que un pelegrí no begués sinó aigua ni mengés sinó pa, acostumat com estava a ésser víctima de tota mena de lladronicis i abusos per part dels senyors de les

petxines, el tingué per sant i li demanà que desitjava.

El sant sol·licità un collar i una barriguera de ferro a la seva mesura i s'ho féu acollar a l'esquena i subjectar a unes barres de ferro així mateix.

Després anà al desert sense volguer tractes amb ningú, però l'empaitaren quan recollia alguns capellans. Morí sense treure's la barriguera.

Foren successors seus Albert i després Robert.

I encara hi ha qui creu que Gillem, Albert i Robert són noms de guerrers sants.

Aquest número ha passat per la censura militar

REPICS

Estranyeses.

Aquesta vegada la cerimònia d'obertura de Corts s'ha fet al Senat, en comptes del Congrés. Això ha donat peu a molts comentaris.

Diu que és perquè el Senat és més a la vora de la Plaça d'Orient.

Allò que diu la dita: «Casaments i... obertures de Corts, depressa!...»

I mig d'amagat com aquell qui fa una malifeta.

L'Emiliano és l'home dels efectes teatrals.

Ara, per qüestions d'etiqueta política, torna a renyir sorollosament amb elements del partit, separant-se del radicalisme.

«Con todo—li diu an En Lerroux—te reitero mi amistad.»

¡Qué amigos tienes Benito!

I la veritat és que, el Benet, tant pot ésser l'un, com pot ésser l'altre.

Entre els candidats a diputats provincials que presenta la «Lliga» n'hi ha un que's diu Sabater.

Que vagin en compte.

Que vagin en compte *que no la facin sabatera*.

Ja arronsen!...

Sembla que, a les vinentes eleccions de diputats provincials, la novella «Unión Monàrquica Nacional» no presentarà cap candidat per la circumscripció de Barcelona.

Pobrets!...

Ja ho veuen!... A la flor de la joventut, de l'energia i de la virilitat... i ja no se'ls hi aixeca... l'esperit.

Espigolem d'unes notes polítiques:

«Don Alfonso Sala, diputado electo por Tarrasa, marchó anoche para Pontevedra.»

En Saleta a Pontevedra?

Què rediables va a fer a Pontevedra l'il·lustre anti-català.

Valia més que se n'anés a Ponte... *tranquilo y hazte retratar*.

Al parlar de la processó de Gràcia tots els diaris estan conformes amb la mateixa notícia, que fan ressaltar d'una manera clara i evident: «Durante todo el trayecto, el público saludó con calurosos aplausos el paso del pendón principal que llevaba el alcalde de Barcelona señor Martínez Domingo.»

I és que el nostre poble és aixís:

., aplaudeix an En Berenguera.

La qüestió és desfogar-se.

El rei de Bèlgica ha regalat una gran creu al ex ministre i ex català federal Joaquim Salvatella.

Suposem que don Albert haurà sofert una equivocació.

La creu devia anar destinada an En Romanones.

Però com que protector i protegit, estan tan enganxats... el rei dels belgues s'ha errat de pitrera.

Tal para cuales.

Una Merd..... Nova ha felicitat als tres regidors que continuaren fent els gegants a la processó del Corpus, després que s'havia retirat tot l'Ajuntament i fins els músics de la Banda.

Bandarres, més que bandarres!...

Aixís se comença.

A Madrid s'ha inaugurat un «Círculo de señoras».

Molt bé!

I ara cap al Congrés, i cap al Senat, i cap als ministeris.

Que'ns manin les dones, que ja estem tips de donetes.

Són masells, noi, són masells!

Al moment de firmar la Pau, la bona Pau que tots els homes desitgen—i ells sembla que haurien de desitjar més que ningú—al moment de sucra la ploma al tinter, encara tenen pit d'enfonzar les esquadres que els aliats els guardaven.

Això és una mala senya, i no sé què me'n pensi.

Volen dir, senyors Wilson i Companyia que aqueixa pau serà durable?

Ja s'han ben assegurat de la qualitat de la tinta amb que els alemanys han de firmar?

El que és jo no li dono quaranta anys de durada.

Els tradicionalistes de Lleida—segons veig—estan organitzant les seves forses.

Forses, allí, el tradicionalisme?

Però... si allí lo tradicional és ésser lliberal i republicà!...

Em sembla que no agafaran parròquia.

CORRESPONDENCIA

Cavallers: J. E. J. (Malgrat): Va rebre's en son dia. I si anava bé, s'haurà publicat, de segur.—Aguileta: Mercès pel seu bon record i per l'original. Pel demés, suposo que ja ens avisaran a domicili.—J. S. (Torroella): No ens fou possible complaure'l per varies raons, i totes de pes.—Josep Farré: Res de lo que vostè ens comunica, ho deixaria passar la antipàtica donya Anastasia. S'ha d'anar amb peus de plom, en aquests temps, cavallers!...—Ollot Marí: No ens convenen, ni el de prosa ni el de vers. Respecte al plec i a la carta de què ens parla, no dubti que, si era per al nostre amic, que es troba encara fora de Barcelona, se li va remetre tot seguit.—Jaume Mateu: Mateu, Mateu... lo que mateu vos és la santa i noble poesia. De cap al cove!...—J. L. Anclús: Llàstima de tasca entenimentada, perquè la veritat és que, en el fons, l'article no diu res de nou.